

VILÁGOSSÁG

KOLOZSVAR,
1948 március 18, csütörtök

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPI LAPJA

V. ÉVFOLYAM
65. szám

A katonakönyvek láttamozása | Rejtélyes öngyilkosság

A népszámlálás adatai

A dolgozók adakozásából

hatalmasan növekszik a választási alap

Kolozsvár a második legnagyobb város az országban

BUKAREST. — (Agerpress.) Az egész országban nagy lelkesedéssel folyik a Népi Demokrácia Frontjának választási alapja javára az önkéntes adományok felajánlása. A Postatakarék- és Csekk-pénztár 1015. számú számlájára a legutóbbi napokban a fővárosi és vidéki iparvállalatok munkássága jelentős összegeket fizetett be, mint munkabéruk, illetve fizetésüknek a választási alapot gyarapító hányadát.

A Romániai Demokrata Nők Egységes Szövetsége, az Ifjumenek Szövetsége, a hadsereg tagjai, tisztek és altisztek, katonák, a különböző iskolák tanulói szintén önkéntes adományaikkal járultak hozzá a népi érdekeket szolgáló választási alap növesztéséhez.

A különböző színházak, mozik önkéntes felajánlásai, a színészek, művészek, írók díjmentes szereplése a különböző rendezvényeken és ezek jövedelmének a választási alapra való fordítása bizonyítja azt a szétörhetetlen egységet, amellyel az ország összes fizikai és szellemi dolgozó igyekszik meg erősíteni anyagi vonatkozásban is a Népi Demokrácia Frontját.

A romániai sportolók, sportegyesületek szintén lelkesedéssel csatlakoztak a gyűjtési mozgalomhoz és a labdarugó csapatok leg-többje legutóbbi bajnoki mérkőzése sejtisze bevételét ajánlották fel a választási alapra.

Mennyi magyar él Romániában?

BUKAREST. — A „Közgazdasági kérdések” című gazdasági folyóirat 2. száma közli a január 25-én megtartott népszámlálás adatait.

A hivatalos jelentés szerint a Román Népköztársaságnak összesen 15 millió 624 lakosa van, akik 4 millió 499,2 háztartásban élnek. Az összlakosság 51,7 százaléka, tehát 8 millió 205,5 nő, míg 48,3 százaléka, tehát 7 millió 671,569 férfi.

Érdekes, hogy a 15 és 44 év közötti emberek közül a nők 300.000 fővel haladják meg a férfi lakosság számát.

Anyanyelv szerint a Népköztársaság lakossága a következőképpen oszlik meg: román anyanyelvűek vallotta magát a lakosság 85,7 százaléka, összesen tehát 13 millió 597,613 lakos. Magyar anyanyelvűek vallotta magát a lakosság 9,4 százaléka, összesen tehát 1 millió 499,851 lakos. Német anyanyelvű 2,2 százaléka,

tehát 343,919 lakos, jidisi anyanyelvűek 0,9 százaléka, tehát 138,795 lakos.

A nagyobb városok lakosságának létszáma a következő: Bukarest összlakossága 1 millió 041,807 lélek, akik közül 499,393 férfi, 541,914 pedig nő. Temesvár lakosainak száma 111,987,

Arad 87,291, Brassó 83,984, Nagyvárad 82,282, Nagyszeben 60,602, Bukarest után a legnépesebb város Kolozsvár, 117,915 lakos.

Medgyes lakosságának száma 23,247, Nagybanja 20,959, Petrozsény 14,138, Lupény 11,188, Vajdahunyad 7018.

Országgrészek szerint a lakosság száma a következőképpen oszlik meg: Munténia 4 millió 991,289, Erdély 3 millió 420,859, Moldova 2 millió 598,258, Oltenia 1 millió 717,982, Kőrösvidék és Máramaros 1 millió 391,672, Bánság 948,596

A Marshall-terv célja: katonai szövetség a demokráciák ellen

PÁRIZS. — A Marshall-terv megvalósítására Párizsban összeült 16 ország kedden tartotta meg záróülését, amelyen hozzájárultak ahhoz, hogy Nyugat-Németország angol, amerikai és francia övezetét vonják be a Marshall-tervbe.

A záróülésen Bevin angol külügyminiszter elnökölt. Az ülés folyamán felszólalt a portugál külügyminiszter és kérte, hogy Spanyolországot is kapcsolják be a Marshall-tervbe, mert a Marshall-terv csak akkor lehet erős, ha Spanyolországot sem hagyják kívül, mert igen fontos tengerészeti és légi támaszpontokat nyerne vele.

A moszkvai rádió hírmagyarázója a párizsi értekezlettel kapcsolatban megjegyzi, hogy ez az értekezlet csak egy

lépcső, mert nem másról van szó, mint hogy minél több nyugateurópai állam írja alá a Marshall-tervet, amelynek Európa gazdasági és ipari léigázására irányuló lényege már nem kétséges. A terv eszköz arra, hogy a Szovjetunió és keleteurópai demokráciák ellen katonai szövetséget hozzanak létre.

Bolgár kormányküldöttség utazott Moszkvába

MOSZKVA. — (Rador.) Georgi Dimitrov bolgár miniszterelnök kormányküldöttség élén kedden Moszkvába érkezett.

Megérkezése után Georgi Dimitrov kijelentette, hogy a kormány küldöttsége a Bolgár Népköztársaságot képviseli és azzal a céllal érkezett a szovjet fővárosba, hogy barátsági és kölcsönös segélynyújtási egyezményt kössön a kis népek nagy barátjával, a béke leg-szilárdabb védelmezőjével, a Szovjetunióval.

ságot képviseli és azzal a céllal érkezett a szovjet fővárosba, hogy barátsági és kölcsönös segélynyújtási egyezményt kössön a kis népek nagy barátjával, a béke leg-szilárdabb védelmezőjével, a Szovjetunióval.

Példátlan pénzügyi botrány a Vatikánban

RÓMA. — (Rador.) — Azzal a nagyarányú pénzügyi botrányról kapunk hírt, amelyet a „Voce Republicana” című olasz lap leplezett le és amelynek számlái a legmagasabb vatikáni körökhez vezetnek — letartóztatták Eduard Pretner Pipico vatikáni államtitkárt.

Az újság által nyilvánosságra hozott adatok alapján kiderült, hogy az államtitkár nagyméretű valutacsempész szervezetet épített ki és igen nagy összegekkel károsította meg Alessandro Rossini olasz nagyiparost. Alessandro Rossini a Vatikán rendelőzése alapján többmillió dollárt letétbe helyeztet az olasz-amerikai és az olasz-svájci banknál és a Vatikánnal kötött szerződése értelmében nagyszámú dollár kifizetésére vállalt kötelezettséget.

A Vatikán azonban nem tette eleget vállalt kötelezettségeinek és ekkor kiderült, hogy úgy a szerződés, mint az ahhoz használt pecsétek hamisak voltak.

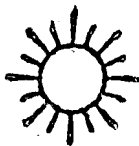
A pénzügyi tárgyalásokban közvetlenül részt vett Eduard Pretner

Pipico államtitkár, aki a Vatikánt képviselte és több más magasállású vatikáni vezető személy, akik között XII. Pius pápa három közeli rokona is szerepel, akik szintén érdekeltjei voltak a nagyszabású valutacsempészési ügyben. A vatikáni hatóságok felelősségre vonták Ros Maruffi, Piccardo Canali és Sergio kardinalisokat, akik szintén közreműködtek az ügyben.

Rossini azzal vádolja a Vatikánt, hogy 447 ezer dollárral és 96 millió lírával károsította meg.

Az amerikai dollárimperializmus hatása és az amerikai nagytőkével való bensőséges kapcsolatok befolyása eddig még elő nem fordult pénzügyi botrányok helyévé változtatva a Vatikánt.

Ékét akarunk

Napra szavazunk!

Magyar bűnösök újabb csoportja az oszvári tábla előtt

BUKAREST. — A hivatalos március 12-iki száma közli a magyar bűnösök újabb csoportjának a névsorát, akiknek ügyét a Kolozsvári, illetve a bukaresti bíróság vizsgálja ki. Ezek a következők: Ince Gyula, Nagy Viktor, Nagy Dániel, dr. Lengyel Béla, Égető Lajos, György Károly, Székely János, Toroczki László, Földi Sándor, Fábrián András, Földi István, Finta Lajos, Német Sándor, Nagy Ignác, Urus Bodor, Bodó István, Solyom Ferenc, Trasca Constantin és Barabás Lajos, akiknek ügyével a Kolozsvári ítélőtábla foglalkozik. A bukaresti ítélőtábla elé a következők ügye került: Macovei An, Dobro S. Constantin, Persa Mihail, Diamandescu Mirca, Craiacescu Mihail, Simionescu Dumitru, Csendőrmester, Dumitrescu Petre kapitány és Grancea Constantin tartalékos lelkész.

Kisipar a népi demokráciában

Írta: KENYERES PÁL kisiparos

Rohamléptekben fejlődő demokráciánk kiesavarta az eddig uralkodó népellenes pártok kezéből a politikai hatalmat. És most, a Román Népköztársaság megszületésének első évében, hozzákezd a gazdasági csata megvívásához is. A reakciós pártok múltbeli politikája elmaradott mezőgazdasági országgá tette Romániát. Iparunk kifejlődését megátalkodták, az ország mérhetetlen természeti kincszeit idegen tőkészek kezébe adták, nem feledkezve meg saját zsebülről, országellenes árulásuk jutalmaként részvényeket és igazgatóságok állásokat zsebelve be. A következményeket saját bőrünkön éreztük.

Gheorghiu-Dej történelmi jelentőségű beszámolójában az ország iparosításának nagyarányú tervét jelentette be. Minden idegen befolyástól függetlenül kell kifejlésznünk országunk iparát, hogy a dolgozó nép javára, az ország új-jáépítésére használjuk ki hatalmas természeti kincseinket — mondotta Gheorghiu-Dej.

A csatát vezető reakció most újabb ravasz fogással a kisemberek felé fordult, igyekezvén elhárítani, hogy a demokratikus rendszer a kisipar és kiskereskedelem megsemmisítését tűzte ki céljának. Erre a suttogó rémhírterjesztésre méltó választ a Népi Demokrácia Frontjának választási kiáltványa, mely határozottan kihangsúlyozza, hogy törekvésünk között helyet foglal a kisipar és kiskereskedelem megvédése.

A nagy nemzetgyűlés által megszavazandó alkotmány különleges védelmet nyújt a munka és takarékoság révén szerzett magánvagyonnak és védelemben részesíti a közérdek szolgálatában álló magánkezelőket.

Népköztársaságunk megerősítésével most következő szakaszában tehát komoly feladatok várnak kisiparosságunkra. Kiszabadulva a nagytőke és a bank fojtó szorításából, kisiparunk elfoglalja méltó helyét a dolgozó munkások élvonalában.

Erősödő nagyiparunk szerszámokkal és más fontos műszerekkel való ellátása is kisiparunkra vár és hogy ennek a fontos feladatnak eleget tessen, szükség van a kisiparosoknak szövetkezőkbe való tömörítésére. Hogy így a rendelkezésükre álló gépeket és munkeszközöket jobban a céltudatos termelés szolgálatába tudják állítani. Így egy fejlett gyáripar mellett is tud kisiparunk hasznos szolgálatot tenni országunk újjaépítésének.

Igen fontos szerep vár kisiparos rétegeinkre az új, megfelelő szakemberek nevelése terén. Rohamosan növekedő gyáriparunknak nagy szüksége lesz mesterséget ismerő, jól képzett szakemberekre. Kisiparosaink többévtizedes tapasztalataikat továbbadva, szakmai tudással jól felfegyverzett munkásokat képezhetnek, ezzel nagy segítséget nyújtva népi demokráciánknak.

Ebből a nélsány felsorolt példából is látniuk, hogy kisiparoságunknak szakítania kell multbeli, káros felfogásával, mely a kizsákmányoló táborába vitte, miközben maga is áldozatává lett az ipari és banktőkének.

Népköztársaságunk alkotmánya és törvényei biztosítják fogják a kisipar fejlődésének lehetőségeit és a tisztességes munkából származó magánvagyon. Kisiparosságunk pedig minden tudását és tapasztalatát a dolgozó nép szolgálatába állítva, hasznos és megbecsült tagjává válik népköztársaságunknak és dolgozó építőjévé a szocializmus felé haladó társadalomunknak.

A választói igazolványok szétosztása folyamatban van! Sless kiváltani választásra jogosító igazolványodat! Szavazatoddal Te is hozzájárulsz Népköztársaságunk megerősítéséhez. A választói igazolványokat szétosztó körzetek helyét a 4-ik oldalon részletesen közöljük.

A szabadsághoz

Oh szabadság, hadd nézzünk szembe!
Oly sokáig vártunk rád epedve,
Annyi éjen álta, mint kísértet,
Bolygott lelkeink a világban érted.

Székelly táncscsoport Kolozsváron

KOLOZSVAR. — Kedves meg-
lepetésben volt része kedden este
az Állami Magyar Színház közön-
ségének.

Az Állami Magyar Színház és Opera
közleményei

A színház legközelebbi műsorában a legszebb magyar daljáték,
a „János vitéz”, valamint Bocskói Viktor hatásos, Petőfi életéből vett
színműve a „Szabadság, szerelem” szerepel.

Előadássorozat
az erdélyi népek zenéjéről

Zenei munkatársunk dr. Lakatos István Imre, a Zenei Szab-
dalceum rendezésében megta-
rította előadássorozatának első ré-
szét a XVI.—XVIII. századi erdélyi
zenéről.

Az elvarázsolt kastély
(Select-mozgóban)

A rajzos mesefilmnek mindig nagyon
népszerűek egyrészt kibetetlen trakk-
lebelőségeik, másrészt mulatságos voltak
miatt. Az első, nálunk bemutatott na-
gyobb lélegzetű szovjet rajzos mesefilmet
most játsszák Kolozsváron.

Az Állami Magyar Színház
és Opera műsora:

Szerdán este fél 8 órakor: János vi-
téz. Előadás előtt Petőfi: „Márciusi if-
jak” című versét szavalja Harag György.

Együtt haladunk
(Választási életkép)

Dialogue between characters (NAGY, MIHÁLY, VAS, JOSKA, NAGYNE) discussing their situation, work, and the election process.

Hóstatí földészek hitet tettek Népi Demokrácia Frontja mellett

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség körzeti választásai a választások idejére átültették választási bizottságokká. Az egyik választási bizottság tegnap délután 6 órakor a Budai Antal utcai gazdaköri székben, a hóstatí földésztársadalmi részvételével tartotta az első gyűlését. A gyűlésen Lukács Mihály hóstatí földész elnök, a MNSz városi szervezete elnökéről Vízányó Endre dr. volt jelen, valamint Nagy Tibor dr. országgyűlési képviselő, mint előadó.

Nagy Tibor dr. az új alkotmányt ismertetve, rámutatott azokra a nagyfeszültségű rendelkezésekre, melyek az ország földészársadalmat érdeklik és védik, a nemzetiségeket pedig az államhatalom egyenjogú polgáiraivá teszik.

— Népi demokráciánk — mondotta az előadó — az alkotmányt a széles néprétegekkel azért ismertetni, hogy annak esetleges hiányosságait megfelelő helyre juttatva, az végleges szövegében valóban a nép akaratának legyen a kifejezője. Mi, magyarok is, bekapcsolódunk ebbe az alkotmányvitába, mert az a nép, mely nem vesz részt a politikai és társadalmi életben, hanem passzív életbe süllyed, el fog pusztulni — fejezte be nagy tetszéssel fogadott tanulságos előadását Nagy Tibor dr.

Ezután Vízányó Endre dr. mint a MNSz kiküldöttje a választási harc szükségességére hívta fel a földész tagok figyelmét.

Lukács Mihály, a választási bizottság elnöke rámutatott arra, hogy odajuthatunk, hogy előbb-utóbb a választó igazolványt többet fog érni, mint a rendőrségi bejelentés. Kéri a földészársadalm minden választópolgárát, hogy a Népi Demokrácia Frontjára szavazza, szilárdítsa meg a Népköztársaságot, mely a boldog jövő egyedüli biztosítója és záloga.

Jakab Mihály, Széll Károlyné az ifjúsági kérdést vetették fel. Tordai Viktor a Budai Antal utcai ipari munkások nevében rámutatott arra, hogy az új alkotmány, mely szűk teljeseen a királysághoz tartozó munkásokkal és megakadályozza azt, hogy egy harmadik vérszűrt rendezzen az imperializmus háborús uszító politikája. A műsoros előadás Butyka János és Kiss Károlyné értékes hozzászólásaival ért véget, ami az ifjúsági kérdés megoldására adott irányítást a jövőre.

A lelkes hangulatú gyűlés a kolozsvári hóstatí földészeknek a szilárd határozatával ért véget, hogy minden erejükkel hozzájárulnak a Népi Demokrácia Frontjának választási győzelméhez.

A tanulás szabadságáért

Megdöbbenve olvassuk a népszámlálás ideiglenes adataiból az irástudatlanok igen nagy számát. A népszámlálás az ország területén élő 15 millió 872.624 lakosból összesen 3 millió 197.273 analfabétát mutat ki. Ez a szám az összlakosság 20.14 százalékát teszi ki. Ha nemek szerinti megoszlását vizsgáljuk az irástudatlanságnak, azt találjuk, hogy a férfi lakosságból 960.802 az analfabéták száma, míg a nők közül 2 millió 236.476 irástudatlan.

Ez az a gyászos örökség, melyet a volt földesuri tökéletes osztrák politikájának hagyatékaiként átvevünk. Ennek a tanügyi politikának az végzetes népelles magatartásnak a maradványa ez, mely első fokozat az általános tankötelezettséget írta be alkotmányába, de a valóságban ez a tankötelezettség arra irányult, hogy minél kevesebb legyen azoknak az iskolázottaknak száma, akik a népből származnak és akik egészséges gondolkodással, megalkuvást nem ismerő józan ítélőképességükkel és szabadságszeretettel megdönthették volna a „felső tízezer” hatalmi állását.

Népi demokráciánk az irástudatlanság teljes megszüntetésére küzd. Tanügyi politikánk erre irányul. Gheorghiu-Dej ezt így határozta meg: „meg kell nyitni az utat a tudomány legmagasabb fokához a népből kikerült legértékesebb és legtehetségesebb elemek részére”. Az iskolák nem a nemzeti gyűlöletet fogják szítani a népi demokrácia iskoláiban, hanem a nemzeti megbékélést és testvéri egyetértést.

Népköztársaságunk új alkotmánya pedig kimondja, hogy „a Román Népköztársaság minden állampolgárának joga van a tanuláshoz. Az állam e jognak teljesítését az ingyenes és kötelező elemi oktatás megszervezésével és kifejlesztésével, az erre érdemes tanulóknak és főiskolai hallgatóknak állami ösztöndíjak adományszolgáltatásával, valamint a műszaki és szakmai oktatás megszervezésével és kifejlesztésével biztosítja”.

Az állam alop törvényébe az oktatás kötelező voltát és a tanulás szabadságának ilyen széleskörű biztosítását a haladás és a nép fejlődés kerékkötőinek reakciós rendszere nem valószínű meg. Sőt éppen ellenkező volt a célja. Népi demokráciánk már az elemi iskola padjában hasznos polgárrá neveli az ifjút, hogy később a nép egyetemes érdekeit szolgálja.

A nemzetiségek iskoláit állami iskolává tette népi demokratikus kormányzatunk, amely elősegíti azt, hogy gyermekeink saját anyanyelvükön tanulnak és hathatós anyagi támogatással a tudomány szolgálatába állhatnak.

Nem vitás, hogy a Népi Demokrácia Frontjába tömörülő magyar dolgozók szövetségével a demokratikus rendszert támogatják, mely az irástudatlanság megszüntetését, a tanulás szabadságát és kulturánk ápolását tűzte ki munkatervének első pontjaként.

Takáts Lajos

Nemzetiségi miniszter, a Népi Demokrácia Frontjában részvevő magyar Népi Szövetség kolozsvári képviselője, 1908-ban született Szeben megyében, Vizsolyon. Szegény, kiskereskedő családból származik. Középiskolai tanulmányait Nagyenyeden végezte el, onnan Kolozsvárra került az egyetemi jogi karára.

magyar ajkú lakosság körében. Ekkor látta meg azt, hogy a két népi barátságos föltétlenül szükséges, az együttélő román és magyar nép egymásra van utalva.

Rövid ideig ügyvédeskedett Vizsolyon. Megnősült, Temesvárra ment. Ott is a szegények ügyvédje volt, 1941-ben a Magyar Népköztársaság főtisztviselői választották meg, 1943-ban alelnökké. Takáts Lajos ugyanakkor elvállalta a jogi ügyek intézését is. Ekkor politikai magatartása miatt Antonescu szigurancajára megburcolta.

Takáts Lajos 1944-ben bekapcsolódott a MADOSZ munkájába. Augusztus 23-án a hatalmat elvesztő fasiszták utolsó ténykedésükként letartóztatták a demokrácia harcosokat, Takáts Lajos is újra a sziguranca kezébe került, de mindössze egy hónapot volt tartóztatásban, mert a fasiszták hatalma összeomlott.

1945-ben a Magyar Népi Szövetség központi munkájába kapcsolódott be Takáts Lajos. Megbízást kapott a MNSZ jogügyi osztályának megszervezésére. Bukarestbe utazott. Egy év múlva munkája eredményeképpen képviselőnek jelölték. A parlamentben a román demokráciával együttműködve, azt támogatva, résztvevő a nemzetiségi kérdés végleges megoldásában, a nemzetiségek teljes jogegyenlőségének biztosításában.

1947 őszén a Magyar Népi Szövetség Takáts Lajos jelölte ki a kormány felkérésére a nemzetiségi ügyek miniszteri teendői ellátására. Takáts Lajos a megbízást elvállalta, s szolgálja továbbra is a dolgozó nép érdekeit, az együttélő népek örök barátságát.

Egyetemi tanulmányait nem zavartalanul folytatni, szűk körülmények megakadályozták.

Hazautazott Vizsolyra, ahol a munkásságát kereste meg miniszteri kényerűt s csupán vizsgálat tenni jött be Kolozsvárra, ahol jogi és közgazdaságtudományi doktorátust nyert.

Vizsolyon nyitott ügyvédi irodát. A szegények jogvédője volt, akiknek ügyeit díjmentesen vállalta el.

Vizsolya vegyeslakosságú város. Takáts Lajos sok barátot szerzett ott, akiknek úgy a román, mint a magyar nyelvűek között is nagy tiszteletet szerzett.

„A mai nappal új harcra indulunk...”

Élen jár az ifjúság a választási harcban

KOLOZSVAR. — Pattogó induló hangja tölti be a kolozsvári utcákat. A munkabrigádok jölszomszomszágban kék egyenruhájában menetelnek az ifjak és leányok feje felett lobogókat lenget a márciusi szél. Pauker Anna, Gheorghiu-Dej, Luca László arca néz mosolyogva szét a tömeg felett. A jelszavak táblák között hatalmas Napkorong. Mellette a felirat: „A Nap a mi jelünk!”

Igen! Nem is lehet más az ifjúság jele, mint a felkelő nap. A menetoszlopok az Egyetemi Diákház felé kanyarognak. A fiatal arcokban melegszőlőszerű szemek ragyognak a járdán állók felé.

Egyéves munkáját ünnepli az Ifju Munkás Szövetség.

Az Egyetemi Diákház szélesre tárt kapuin mint morajló tenger ömlik be az ifju tömeg.

Az IMSz megyei bizottsága nevében Melega Sándor ifjumunkás lép a mikrofon elé. Néhány szóval megnyitja a gyűlést és átadja a szót Zarea Romulus ifjumunkásnak, aki román nyelven szól az egybegyűlt ifjúsághoz.

— A mai nappal új harcra indul az ifjúság — mondja — és ifju lelkesedésével, hatalmas lendülettel viszi előre ifju köztársaságunk ujjaépítésének zászlaját.

— Az ifjúság élen fog járni ebben a választási harcban, amit az új alkotmányért indítottak a demokratikus erők, amely a nép alkotmánya lesz. A mi választási jelünkben — fejezi be szavait — valóban az új élet napja ragyog felénk és mi e jelű győzelemet fogunk...

Tomboló lelkesedés közben fejezi be Zarea Romulus szavait, majd Gergely Sándor lép a mikrofon elé, aki magyar nyelven ismerteti az ünnepi gyűlés jelentőségét, kiemelve, hogy a népek szabadságát veszélyeztető angolszász imperializmus ellen a világ lelkészszereplő népeinek ifjúsága egyesül.

5 perc alatt mindenkinek kezében a szavazóigazolványa

ANapra szavazok — mondja az öreg Matei bácsi. — hogy minden úgy menjen, mint a cédua osztás!

KOLOZSVAR. — A Román Népköztársaság állampolgárainak egyenlő jogai kötelezőek vannak — mondja az alkotmánytervezet és a tömeg meggyőződés. Minden állampolgár első kötelessége a szavazás és éppen senki sem akar lemaradni szavazójogának gyakorlásáról.

A szavazóigazolvány megszerzése nem nagy gond. Simán, minden nélkül meggy annak megszerzése és a szó szoros értelmében persze hozzáférhető igazolványhoz.

Hatalmas „M” betű a Bob-utcai állomáskapuján. Itt kapják meg az „M” kezdődő nevű szavazók igazolványát. A folyosókon nyilak mutatják az iróhelyiségekhez. Nem kell tanácstalanul térdelni, kérdezősködni.

A tanteremből átalakított irodában három tisztviselő van. Mindenkiel az anyanyelvén beszélnek. Szívesen adnak felvilágosítást és percek alatt intézik el az igazolványok kiadását.

Maxim Jánosné azután érdeklődik, hogy a szavazás napján nem lesz Kolozsváron és vajjon szavazhat-e ott ahol éppen van?

— Természetesen — feleli a tisztviselő — csak az a fontos, hogy szavazzon.

Mabri Róza nem szerepel a nyilvános táblán.

— A város háza 2-es számú szobájában intézik el — kapja meg az utbairatitást szerepelnek a „betűknél”.

Itt már egy kis várakozás után kerülnek csak sorra az emberek, de ez érthető is, hiszen adatokat kell megállapítani. Egy félóra alatt azonban itt is mindenki sorra kerül.

Küldöm a többiek is

Pusztai Márta Bonchidáról jött. Nincs igazolványa. Végül kiderül, hogy férje szakszervezeti tag. Igazolnii tudja. Minden különösebb nehézség nélkül már fel is vették a jegyzékbe. Kezében az igazolvánnyal távozik.

Itt veszik fel a névjegyzékbe az egyetemi hallgatókat is. Gyorsan megy a dolog. Az egyetemisták sem fognak kimaradni a szavazók sorából.

Az öreg Apahidean Matei is percek alatt a listára kerül. Nem akar az okulására előkerülni, hogy menjen az állítás. Végül mégis csak anélkül kanyarítja alá az átvételt.

— Jól megy itt a munka — mondja az öreg elismerően és odaszól a tisztviselőhöz — küldöm a többieket is, akik még nem jöttek.

— Aztán kire szavaz? — kérdejük meg az ajtóban az öregot.

— A Napra — végig rá határozottan —, hogy világosság legyen és minden munka így menjen, gyorsan, pontosan, mint ez a cédua osztás!

A mai nappal új harcra indulunk...

Élen jár az ifjúság a választási harcban

gesen sorakozik fel. Tóth Kálmán, az Ifju Munkás Szövetség központi bizottságának tagja a központi bizottság üdvözlését tolmácsolta.

— Az egész ország szeme a kolozsvári ifjúságon van — mondotta a központi bizottság kiküldötte —, mert a kolozsvári brigádok munkájukkal példát adtak az egész ország ifjúságának.

A munkában kitűnt ifjúsági csoportok kitüntetésé közben lelkes eljenzés mellett vonulnak fel a kitüntetettek az emelvényre.

Három hónapon keresztül a Dermata járt az élen, nyomában a CFR és az V. és VI. kerület. Ebben az évben azonban már a IV. kerület tört előre és így a versenyzászlót is az kapja meg.

Végül Tesariu Horia, az ifjúság ujjaépítési felelőse szól az egybegyűlt ifjúsághoz, megfogadva, hogy nem csökkenő lendülettel tovább folytatják az ország ujjaépítését, majd Lamos András a MNSz ifjúság üdvözlését tolmácsolja.

Hatalmas lelkesedés közben jelenti be a Dermata ifjúsága, hogy munkaversenyre hívja ki Kolozsvár többi ifjúsági csoportjait.

Megkezdődik az ünnepély kulturális műsora, hogy utána Kolozsvár ifjumunkás tömegei tünneti menekben vonuljanak fel a Népi Demokrácia Frontjának választási helyisége elé, hogy az ifjúság lelkes megalkuvást nem ismerő népeinek ifjúsága egyesül.

A katonakönyvek láttamozása

KOLOZSVAR. — A Katonai Területi Parancsnokság értesíti az összes tartalékos tisztet, altiszteket és katonákat, hogy a katonakönyvek láttamozását megkezdették.

A láttamozást a Területi Parancsnokság (Cercul Teritorial) végzi, március 30-ig minden nap délelőtt 10 és déli 1 óra között. Azokat a személyeket, akik nem jelentkeznek katonakönyvük láttamozására, a katonai bíróság elé állítják.

Est igazán nem hittem...

— hogy ilyen tökéletesen menjen és ilyen gyorsan megkapjuk az igazolványt. Attól félünk, hogy órák hosszat kell ácsorogni és sok időt veszünk és öt perc alatt mindennel készen vagyunk!

Megtudjuk, hogy a kiosztási renn valóban bevált. Sehol semmi torlás. A szavazók nagyobb része már kiváltotta igazolványát. A „M” betűnél 1900-nal azonnal kezdtek és ma már alig van 400 ki nem vette ki igazolványát.

Felkeresük a 2-es szobát is, ahol azok kapják meg igazolványukat, akik...

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítókknak, nyugdíjasoknak 100 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

AZ UNITARIUS EGYHÁZ FOHATOSÁGA az 1848. évi magyar szabadságharc százszentendős évfordulója alkalmából, a szabadság, harcban résztvevő unitárius nagyjai emlékére az 1948. év folyamán sorozatos emlékműveket rendez.

SZABOTÁZSÉRT 5-5 évi börtönre ítélte az illovi törvényszék Mironescu Grigore volt miniszterelnököt, a Bragadiu-konzervgyár igazgatótanácsának elnökét és Bartianu Vasile igazgatót.

ARANYAT AKARTAK KICSEMPEZNI az országból Gábel Jakab, Gábel Stefánia nagyváradi lakosok, Basch Bernát nagyváradi szűcsmester, Braun Gyula és Braun Margit nagybányai, valamint Vajda Antal nagyváradi lakosok, akik tiltott úton akarták elhagyni az országot.

AZ ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTEK sorsjegyeinek a postahivatalok és a postai kézbesítők útján történő árusítása a városok és a falvak lakói részére is lehetővé teszi és megkönnyíti egy szerencsés állami sorsjegyet megvásárlását.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Ezúton mondok hálás köszönetet mindazon jóismerősöknek, kereskedő kártyásainak és győrgyfalviaknak, akik felelhetetlen férfiem temetésén megjelentek és részvétükkel fájdalommal emyhitték igyekeiket.

OLAJT ÉS CUKROT KIVÁN VÁSÁROLNI SVÁJC ROMÁNIA-TÓL. Hivatalos svájci megbízottak 1000 tonna napraforgóolajat és 1000 tonna porcukrot kívánnak vásárolni Romániában.

Világosság-Sport

A Népköztársaság Kupájáért

A kolozsvári CFR Segeşváron is győzött

SEGEŞVÁR. — A Népköztársaság labdarúgó kupájáért március 18-án, csütörtökön játszottak le a 16-os forduló. A kolozsvári vasutas-csapat a Szövetség hozzájárulásával már kedden lejátszotta Segeşváron az ottani Munkás Sportegyesület ellen a kitzított kupamérkőzést.

A 3000 néző előtt lejátszott mérkőzést, a brassói Bölönyi kitérőben, Muresan és Candrea vezette góljaival.

Az ENKE-ben befejeződött a téli kulturális — kezdődik a természetjárás

KOLOZSVÁR. — Az Erdélyi Népi Körpát Egyesület az elmúlt tél folyamán több mint 60 honismerető előadást rendezett, kivétel nélkül — minden esetben — zsúfolt terem érdeklődő hallgatósága előtt.

dők csoportjai megkezdtek a tavaszi és nyári túrákat, amelyek összejáratását a turistaszakosztály jó időre már elkészítette. Az első kirándulásokkal az ENKE a centuriumi ünnepségekbe kapcsolódik be, meglátogatva — csoportokban — mindazokat a közeli helyeket, ahol Petőfi megfordult, később pedig — a lehetőségig — Erdély minden természeti szépségét meglátogatják az egyesület tagjai.

Toto mérkőzések a VII fordulón

- 1. Dermata—Universitatea. 2. CFR Temesvár—ITA. 3. Unirea Tricolor—UDR. 4. Szabadság—Juventus. 5. Jiul—CFR Bukarest. 6. CFR Kolozsvár—Medgyes. 7. Hadsereg—RATA. 8. Politechnica Tem.—Indagrar. 9. Tesatoria—PC Craiova. 10. Locomotiva—CFR T-Severin. 11. Surianul—Minaur. 12. Solvay—Sanitas. A. CFR Craiova—CFR Buzău. B. Dinamo—Politechnica Iasi. C. CFR Arad—Ripensia. D. Tractor Brassó—Danubiana. A Ciocanul—CFR Ploesti mérkőzést szombat délután játszzák le, azért nem szerepel a Pronosportban.

Az OSP sportkiállítás

A Petőfi-utca 9 szám alatt lévő hivatalos helyiségben állandó látogatórésznek örvendő nemcsak a sportkedvelők, de az olyan laikusok részéről is, akik szeretik a szemet és lelket gyönyörködtető színpetet. Mert ez a kiállítás valóban izéles, szép, magasszínvonalú, gyönyörködtető.

színpompás, gazdag hímszerű egyesületi emlékszámlók díszítik a falakat, azok a kis zászlócskák, amelyeket a Kolozsváron vendégcsapatok külföldi és belföldi sportestevérek adtak emlékkül a vendéglátóknak, a sportbarátság, a testvéri és közöségi érzés jelképeként.

Nagy érdeklődéssel szemlélik a látogatók azokat a gyönyörű trofeákat, ezüstserlegeket, művészi kivitelű tiszteletdíjakat is, amelyeket Moima Ioan, az Univeristatea és Románia többszörös jutóbjának, a legjobb európai rövidtávúfutók egyike nyert, a romániai és nemzetközi versenyeken, nemzetközi viszonylatban is elismeréseméltó kitűnő teljesítményével gyarapította a romániai atlétikai élet jó hírnevét és tekintélyét.

A második féldélben Fogarassy és Suciu 4:1-re javítanak, majd befejezés előtt Zsigmond beállítja a végeredményt. Nyáradszereda Váradi, Simon, Bölönyi, dr. Radu, György II., Fülöp, György I., Izsai, Zsigmond, Mihály és Bucsi összeállítási csapata nagy lelkesedéssel játszott. Násztá marosvásárhelyi bíró vezette a mérkőzést.

Külön színdarabba állították ki azokat az értékes tiszteletdíjakat, amelyeket dr. Hintz György és Bartos Tibor, a BEAC többszörös vívóbajnokai nyertek hosszú évek sportküzdelmeiben. Külön érdekessége a kiállításnak a Román Népköztársaság gyönyörű kupája, amelyet Paneth Vilmos, a KKASE kiváló asztali teniszese nyert. Sokan szemlélik érdeklődéssel azokat a szép díjakat is, amelyeket Kolozsváry Sári, a KKASE kiváló versenyzője, Románia többszörös asztali tenisz bajnoknője kapott sorozatos győzelmei jutalmaként, és azt a szép emléklapok és oklevelet, amelyet a londoni világbajnokságról hozott.

A Foresta csütörtökön a Román Népköztársaság kupájáért a kolozsvári Univeristateával játszik.

A kiállítás minden nap reggel 9 óráig tekinthető meg. A nagy érdeklődésre való tekintettel a rendezőség a kiállítás időtartamát szombati meghosszabbította, hogy mindenki megtekinthesse a kolozsvári sportolók diadaljelvényeit.

Az NB I. jelenlegi állása

Table with 4 columns: I. CSOPORT, II. CSOPORT, III. CSOPORT, IV. CSOPORT. Lists teams and their scores.

Foresta Ft.—Nyáradszeredai SE 4:2 (2:1)

A Régenben megtartott mérkőzésen a Foresta Kutassy, Kocsis, Baritz, Bartha, Zsembera, Siklódi, Patáky, Fogarassy, Suciu, Türk és Báthori II. összeállítási csapata szép játék után győzött. Az 5. percben Báthori sarokrugásából Türk szép gólt fejel. A 31. percben a nyáradszeredaiak Zsigmond révén egyenlítettek. Rövid idő múlva Báthori újabb sarokrugást harcol ki, amit Mihály a saját kapujába fejel 2:1.

A második féldélben Fogarassy és Suciu 4:1-re javítanak, majd befejezés előtt Zsigmond beállítja a végeredményt. Nyáradszereda Váradi, Simon, Bölönyi, dr. Radu, György II., Fülöp, György I., Izsai, Zsigmond, Mihály és Bucsi összeállítási csapata nagy lelkesedéssel játszott. Násztá marosvásárhelyi bíró vezette a mérkőzést.

A Foresta csütörtökön a Román Népköztársaság kupájáért a kolozsvári Univeristateával játszik.

Sporthíradó

A ROMÁN NEPKÖZTÁRSASÁG röplabda válogatottja lett az első a Budapestben megtartott nemzetközi főiskolai bajnokságokon. 2. Bulgária. 3. Jugoszlávia. 4. Magyarország. A kosárlabda bajnokságot Magyarország együttese nyerte meg. 2. Románia. 3. Jugoszlávia. 4. Bulgária.

A ROMÁN TEKIVÁLOGATOTT vasárnap és hétfőn Budapestben szerepelt a március 15-i ünnepségek keretében megrendezett nemzetközi tekeversenyen. A verseny győztese Magyarország B. csapata lett. 2. Magyarország A. 3. Ausztria. 4. Franciaország. 5. Románia. 6. Belgium.

ARAD válogatott labdarúgó csapata vasárnap Hódmezővásárhelyen 2:1 (1:0) arányban, hétfőn szepedcen 3:1 (1:1) arányban győzött a város válogatottja ellen.

A DERMATA labdarúgó csapata csütörtökön Zalánban játszik a Népköztársasági Kupa küzdelmei során a Minaur csapatával. A börtönáriai csapata ezen a mérkőzésen több ifjúsági játékos szerepelt a Minaur ellen.

KOLOZSVÁR ifjúsági válogatott labdarúgó csapata vasárnap Nagybányán játszik a város ifjúsági válogatottjával. A kolozsvári csapatot dr. Hirsch Elemér edző és Szeles Károly vezetésével szombaton reggel utazik át autóbusszal Nagybányára.

BUDAPEST válogatott labdarúgó csapata a március 15-i ünnepségek keretében 7:1 (3:1) arányban győzött a vidék válogatottja ellen. A magyar főváros B. válogatottja ugyancsak 7:1 (3:1) arányban győzött Győrött, a város válogatottja ellen.

HOLLANDIA—BELGIUM 1:1 (0:0). Nemzetek közötti labdarúgó válogatott mérkőzés, amelyet vasárnap játszottak le Antwerpenben. 0:0 az eredmény.

Tájékoztató a választási igazolványok kiadásáról

KOLOZSVÁR. — A polgármesteri hivatal az alábbi közleményt adta ki: A belügyminisztérium 5375—1948. számú rendelete és a választási törvény rendelkezése értelmében értesítjük Kolozsvár város lakosságát, hogy a választási igazolványokat a polgármesteri hivatal osztja ki.

kezdőbetűs nevek ugyanott a Szabadság-tér 1. szám alatt, az udvarban. 5. E—F kezdőbetűs nevek ugyanott, Kogalniceanu-utca 4. szám alatt, földszinten. 6. G—Gy kezdőbetűs nevek ugyanott, Kogalniceanu-utca 4. szám alatt, az emeleten. 7. H kezdőbetűs nevek ugyanott, Szabadságtér 2. szám alatt, a 28. számú szobában. 8. I—J—K—L kezdőbetűs nevek a Római Katedikus Gimnázium helyiségében, Kogalniceanu-utca 2. szám alatt. 9. M kezdőbetűs nevek a 7. számú elemi iskola helyiségében, Bob-utcában. 10. N—O—P kezdőbetűs nevek az Unitárius Kollégium helyiségében, Kossuth Lajos-utca. 11. R kezdőbetűs nevek a Református Flügelműzeum helyiségében, Petőfi-utca 33. szám alatt. 12. S—Sz kezdőbetűs nevek a Református Internátus helyiségében, Kogalniceanu-utca 16. szám alatt. 13. T kezdőbetűs nevek a görögkatolikus egyházi hivatal helyiségében, Jókai-utca 6—8. szám alatt. 14. U—V—Z—ZS—X kezdőbetűs nevek a Vármegyeháza 2. számú szobájában.

A zavazására jogosult városi polgárok március 9-től kezdve jelentkezzenek választási igazolványuk átvételre céljából az alább megjelölt kiosztási helyeken. Az igazolványokat személyazonossági igazolvány felmutatása ellenében adjuk ki. Igazolással elfogadjuk a régi választási igazolványt is.

A választási igazolványok szétosztása március 18-án estig tart.

A kiosztás A B C sorrendben naponta — ünnepnapon is — 8—13 és 15—19 óra között történik. 1. A kezdőbetűs nevek a Városháza épületében, Szabadság-tér 1. szám alatt, a 22. számú szobában. 2. B kezdőbetűs nevek ugyanott a 20. számú szobában. 3. C—Cs kezdőbetűs nevek a Városháza épületében, Molotov-utca 2. szám alatt a 36. számú szobában. 4. D

A kolozsvári MNSZ hírei:

A MNSZ kolozsvári szervezeténél (Parks-utca 7. szám alatt) a tagági könyvek munkanapokon 8 és 1. délután pedig 4 és 6 óra között Cubi Jolán pénztárosnőnél átvérhetőek. A ki nem sorolt tagági könyvek érvényüket veszítik.

zettségi ülése a Maramuresului-utcai katolikus kulturális házban. Március 18-án, csütörtökön este fél 7 órakor az V. kerület taggyűlése a Túr István-utca 36. alatti színházban. — A gyűlésen ismertek a Román Népköztársaság alkotmánytervezetét és időszakos költeményeket is szavalnak. Este 7 órakor, a III/2. kerület taggyűlése a Paris—Pap-utcai Állami néptelepházban. Este 7 órakor, a IV/2. kerület taggyűlése a Hídvegy Református Egyházközség nagyteremében (Horea-út és Kálvin-utca sarok).

Március 17-én, szerdán este fél 7 órakor I. kerületi taggyűlés a Parks-utca 7. alatti színházban. Este fél 7 órakor a IV/1. kerület ve-

Többezer német háborús bűnöst állít Clay amerikai tábornok a nyugatnémet hadsereg élére

PRAGA. — A „Lidove Democraie” című csehszlovák lap szenzációs leplezést közöl. Clay tábornok, Németország nyugati frontjának amerikai katonai főparancsnoka fegyverkezési tervet javasolt az amerikai hivatásos katonák elé, mely szerint ott egy tízmillió német hadsereget tartanak állandó fegyverben, melyek gazdasági költségeit az úgynevezett európai újjáépítési tervre előirányzott költség fedezné.

A tervezett hadsereg tagjai a volt német rendőrség, a légi fegyvernem, az angol övezetben levő úgynevezett munkászászlóaljak, az ipari rendőrség, a kommunistaellenes ifjúsági szervezetek és mindazok a sportszervezetek, amelyek különféle fedőnév alatt jelenleg is katonai kiképzésben részesítik a német ifjúságot. Sőt ezen túlmenően az amerikai katonai szervek összeállították a volt német hadsereg valamennyi tisztjének névsorát a ezek között szerepel többszer igem veszedelmes háborús bűnös. Az amerikai katonai hatóságoknak nagy segítségére volt Guderian hírlírisztta tábornagy, aki a német-amerikai titkos rendőrség bécsi hálózata vezetője.

ezen túlmenően az amerikai katonai szervek összeállították a volt német hadsereg valamennyi tisztjének névsorát a ezek között szerepel többszer igem veszedelmes háborús bűnös. Az amerikai katonai hatóságoknak nagy segítségére volt Guderian hírlírisztta tábornagy, aki a német-amerikai titkos rendőrség bécsi hálózata vezetője.

A bákómezei csángók új életéről

beszél Szővérny Ferenc EMGE főtákar, a i most tért vissza az első magyar nyelvű gazdasági tanfolyamról

KOLOZSVAR. — Az EMGE gazdasági repülőtanfolyamai melyeket a moldovai csángó földművelők részére rendezett, befejeződtek.

Szővérny Ferenc EMGE-főtákar beszégetünk a bákókörzetségi csángókról és az ott végzett munkáról.

— Február 24-én érkeztem Bákóba. Legmélyebb benyomásom az volt, hogy a szó szoros értelmében éreztem: felszabadult egy nép a rabságból.

— A bákói Magyar Népi Szövetség épületét nem nehéz megtámlni — folytatja. — Minden nap vizsgálom a környék csángói ügyesbajos dolgokkal. Tanácsot kér, ki munkát vállal.

— Az első gazdasági szaktanfolyamot Lészpeden rendezték meg. — Az őszinte és egyszerű emberek szívességével fogadtak — tér ki erre Szővérny Ferenc. — A CNSz már virágzó szervezet, melynek mozgósító szavára megmozdul az egész falu. A vezetőség élén Ferenc elnök, Jántó Antal és Tóth György alelnökök, Simon Ferenc titkár, Márton Ferenc, Kiró István és János, mind mind begyeny földművelők. A népet mozgólják. Harcolva építenek.

— A magyar nyelvű állami iskola két nyelvű felirattal hirdeti az országban megvalósult szabadságot és a jogegyenlőséget úgy, mint máshol. Hosszu évtizedek óta — mondják a falusiak — most látják az utcán az első magyar nyelvű feliratot. Eljente álmok hítték, nem is mertek ránézni. A félelem sokszor félszegge azta. Ma hittel bízunk a demokráciában és a jövőben.

— Az iskolában Tompos Ferenc szaktanáccsal az élen Kerekes Irma és Kiss Teréz tanítanak. A tanítás két nyelven folyik.

Ott volt az egész falu

— Az EMGE szakelőadásra elment az egész falu, román, magyar egyaránt. Nem férték be. Előzernél több hallgató a munkát is, mint máshol, imával kezdte. Kerekes Irma tanítónő magyarul imádkozott és az egyéb feladatok utáná mondták, közben asszonyoknak és az embereknek omlott a könnye a szemükre. Anyanyelvükön imádkozhatnak és nem veri. Átkozza azért senki — mondja az EMGE főtákar.

— Az együttjáró románság nevezetesen a román iskolagazdától üdvözölte a népet felvilágosító EMGE-küldöttet és hangsúlyozta, hogy nem tűrhetők többé a román elemek, akik a népek közölgülködést hirdetik.

— Az előadást magyar nyelven fordították és a nagyarámban résztvevő

román hallgatóknak románul is el kellett mondanom — mondja Szővérny Ferenc. — Nagyon köszöntök. Sőt, amikor kérdeztem a hallgatókat, a román földművelőket is vissza kellett kérdeznem. Igazán öröm volt látni, hogy az egész nép mennyire szomjuhozza a tudást.

— De kevés a föld. Nagygazda nincs közöttük. A falu fele idegenbe jár munkára. Bukarestben éppúgy meg lehet találni őket, mint Buzauban, vagy Besztercén.

Kivétel nélküli könnyeztek örömben

— A vizsga különös élménye volt a községek. A záróvizsga fényét az egy hónapja működő magyar tannyelvű elemi iskola műsora emelte. Asszonyok, férfiak kivétel nélkül könnyeztek örömben, hogy gyermekeik anyanyelvükön mondanak verseket, énekelnek.

— Idéig vakok voltunk, senki sem hozott világosságot, nem mondták, hogy mit is tegyünk. Most látjuk, mi jelent az új világ a régivel szemben — mondta Ignácz István, a tanfolyam egyik hallgatója.

— Mi olyanok vagyunk, mint a kis gyermekek. Ha nem fogják a kezünket, elesünk. Támogassanak és akkor mindent megcsinálunk

— jegyezte meg Tóth György. — A román demokrácia segít a felszabadult csángókon. Ezért lesz képviselőjük, aki az egyházi, magyarokat üldöző, anyanyelvüket eltiltó papok reakciós munkájával szemben megvédi a népet ott, ahol a népek igazi érdekeit védik majd meg: a Nagy Nemzetgyűlésben.

A termelés érdekében!

Mielőbb üzembe kell helyezni az érmihályfalvi „Arvit"-konzervgyárat

ERMHÁLYFALVA. (Kiküldött munkatársunktól.) — A helyi demokratikus szervezetek erőteljesen foglalkoztatja az „ARVIT” konzervgyár mielőbbi üzembeállításának kérdése.

Legújabb szövetségi alapon akarják a gyárat üzembehelyezni és minden remény megvan arra, hogy ez a terv sikerre vezet.

Az érmihályfalvi „ARVIT” konzervgyár az ország hasonló gyárai között a harmadik helyet foglalja el. A legmodernebb gépekkel van felszerelve és háromezilliár forintban megindultatna a termelő munka a gyár termelésben. A mintegy 250–300 embert

Rejtélyes öngyilkosság Kolozsvárt

KOLOZSVAR. — Kraft József 34 éves droguista, Marinescu-utca 60 szám alatti lakos kedden délután 4 órakor strichninnel mérgezte magát. A mentők, miután elsősegélyben részesítették, a kórházba szállították. Kraft Józsefet nem tudták ki

hallgatni, bucsulevelet nem hagyott hátra, így öngyilkosságnak oka teljesen ismeretlen. Elettbenmaradásához kevés remény van.

A rendőrség megindította a vizsgálatot a rejtélyes öngyilkosság ügyében.

Április elsején kezdődik a városi ingatlanok összeírása

KOLOZSVAR. — A gazdasági újjáépítést és pénzügytést végrehajtó bizottság rendelete értelmében 1948 április 1-vel az egész országban megkezdik a beépített ingatlanok és ezekkel azonos elbírási alá eső ingatlanok összeírását. Az 1948–53 közötti időszakban az állami adók kivetése ennek az összeírásnak az alapján történik.

Az összeírást bizottság végzi, amelynek tagjai: az államkincstár megbizottja, a törvénytörvény által kijelölt népbíró, továbbá az adófizetők két megbizottja, akiket kerületenként vagy utcánként jelölnek ki. A bizottság szótöbbséggel határoz. Egyenlő szavazat esetén az elnök szavazata dönt. Az adófizetők megbizottainak távolmaradása nem befolyásolja a bizottság működését.

A bizottság megállapítja minden ingatlan és lakás lakbérértékét, közvetlen értékelés vagy szomszedságban lévő hasonló ingatlanokkal történő összehasonlítás alapján. Az összehasonlítás az alábbiak alapján történik: 1942–1943. évi lakbérérték, a választott bíróságok által 1947 augusztus 15–1948 április 23. közötti időre megállapított rendes lakberek, a közepes eladási ár. A beépítetlen ingatlanoknál csak a forgalmi érték jön számításba.

A bizottság által felvett jegyzőkönyvben feltüntetik a lakbérértéket, az ingatlan vagy lakrész rendeltetését, valamint a bérlet foglalkozását. A jegyzőkönyv ellen fellebbezést lehet beadni.

A rendelet a hivatalos lap március 9-iki számában jelent meg.

A Román Népköztársaság

Alkormánytervezete

A miniszterek

Az alábbiakban folytatjuk az új alkormánytervezet közlését.

V. FEJEZET.

Az állam közigazgatás szervei.
A minisztertanács és a minisztériumok.

70. szakasz. A Román Népköztársaság legfelsőbb végrehajtó szerve a minisztertanácsból álló kormány.

A kormány a minisztertanács elnöke (miniszterelnök) által, egy vagy több alelnökből és a miniszterekből áll.

71. szakasz. A minisztériumokat és jogkörüket a 40. szakasz 4. bekezdésének megfelelően a Nagy Nemzetgyűlés jelöli ki.

72. szakasz. A minisztertanács javaslatára a Nagy Nemzetgyűlés elnöksége bármely minisztériumhoz helyettes minisztert nevezhet ki.

73. szakasz. A kormányt és a minisztereket a Nagy Nemzetgyűlés nevezi ki és hívja vissza.

A kormány tevékenységéért felelős a nemzetgyűlésnek és köteles annak beszámolni.

74. szakasz. A kormány tagjai esküt tesznek a Nagy Nemzetgyűlés elnökének előtt.

75. szakasz. A minisztereket a képviselők, vagy olyan személyek közül jelölik ki, akik nem tagjai a Nagy Nemzetgyűlésnek. Azok a miniszterek, akik nem tagjai a Nagy Nemzetgyűlésnek, résztvehetnek a nemzetgyűlés bármely tanácskozásán, de nem szavazhatnak.

76. szakasz. A kormány feladata az állam közigazgatásának vezetése. Összhangba hozza a szakminisztériumokat és általános irányelveket ad részükre, irányítja és tervezterüsti a nemzetgazdaságot, végrehajtja az állami költségvetést, biztosítja a közrendet és az állam biztonságát.

A kormány vezeti az állam általános nemzetgazdasági politikáját. Megszervezi és felügyeli a közeget. Bizonyos tevékenységek terén, amelyek közvetlenül a minisztertanácshoz tartoznak, a kormány bármilyen különleges szolgáltatást szervezhet és vezethet.

A minisztertanács hatálytalanítja az alkormányval, vagy a törvényekkel kiadott miniszteri rendeleteket.

Az elnökség hatálytalanítja az alkormányval, vagy a törvényekkel kiadott miniszteri rendeleteket.

77. szakasz. A miniszterek felelősök a hivataluk gyakorlásában elkövetett bűncselekményekért.

A miniszterek büntető eljárást alá vonásának és a feladatok való időkezelésének módjait külön törvény szabályozza.

78. szakasz. A miniszterek a minisztertanács részéről megadott általános irányelvek alapján vezetik szakminisztériumaikat. A törvénynek megfelelő rendeleteket adnak ki, amelyek minden állampolgárra kötelezőek.

VI. FEJEZET.

Az államhatalom helyi szervei.

79. szakasz. Közigazgatási szempontból a Román Népköztársaság területét községekre, járásokra, megyékre és tartományokra tagozódik.

E tagozódás törvényrel módosítható.

80. szakasz. Az államhatalom helyi szervei a helyi Néptanácsok.

81. szakasz. A helyi Néptanácsok általános, egyenlő, közvetlen és titkos választással 4 évre megválasztott képviselőszervek.

82. szakasz. A helyi Néptanácsok a helyi gazdasági, társadalmi és közművelődési tevékenységet irányítják és vezetik, a törvényeknek és a felteszt közigazgatási szervek rendelkezéseinek megfelelően. Kidolgozzák és végrehajtják a helyi gazdasági tervet és költségvetést, szem előtt tartva az általános nemzetgazdasági országos tervet és az állam általános költségvetését. Gondoskodnak a helyi javak és vállalatok jó kezeléséről, a közrend megőrzéséről, a lakosok jogainak védelméről, a törvények betartásáról és alkalmazásáról, valamint arról, hogy a helyi gazdálkodás jó menetben szükséges intézkedéseket megtögyék.

83. szakasz. Hivataluk gyakorlása közben a Néptanácsokat a néptömegek kerelményezése és részvétele támogatja.

84. szakasz. A helyi Néptanácsok a nép előtt jelentést tesznek.

85. szakasz. A helyi Néptanácsok rendes és rendkívüli munkaközösségeket állnak össze.

86. szakasz. A helyi Néptanácsok irányító és végrehajtó szervei a Végrehajtóbizottságok.

A Végrehajtóbizottságokat az illető helyi Néptanácsok saját külsőtől választják, a törvényben előírt módon alakulnak meg és működnek.

87. szakasz. A Végrehajtóbizottságok az illető helyi Néptanácsokkal szemben felelősök.

88. szakasz. A helyi Néptanácsok és Végrehajtóbizottságok a törvények értelmében működnek és a felsőbb Néptanácsoknak, Végrehajtóbizottságoknak, valamint az állami központi közigazgatási szerveknek alárendeltek.

89. szakasz. Működési osztályokat és ágakat létesíthetnek és ezek minden működésükben azoknak a Néptanácsoknak és Végrehajtóbizottságoknak alárendeltek, amelyek mellett működnek. A különleges műszaki irányítás tekintetében pedig, a felsőbb Néptanács mellett működő megfelelő osztályoknak, valamint az illetékes állami központi közigazgatási szerveknek alárendeltek.

Az amerikaiak japáni uralmának eredménye:

6 millió munkanélküli 900 ezer hektár bevetetlen szántóföld

MOSZKVA. — Megalakult az új japán kormány Oshida vezetésével. Ez négy esztendője immár az ötödik kormány. A most lemondott Katayama-kormány népellenes tevékenységet folytatott és teljesen kiszolgált a amerikai érdekeket. Nem tett semmit a demokráciáért és ezért a nép elítélte.

Az új kormány azonban ismét csak nem képviseli a nép érdekeit. Eppen úgy kiszolgálja a nagytőkét, mint elődje.

Japán gazdasági életén — állapította meg a moszkvai rádió

— az amerikai nagytőke tartja a kezét.

A Japáni Szövetséges Ellenőrző bizottság legutóbbi ülésén a szovjet megbízott hangsúlyozta, hogy a gazdasági válságot az amerikai tőke beavatkozása okozza, amely Japán ipari termelését az elmúlt három év alatt nem tudta felémelelni az 1933. évi termelés színvonalára sem. 900.000 hektár szántóföld bevetetlen maradt, a munkanélküliek száma pedig hatmillió. A szovjet megbízott rámutatott a gazdasági válság okaira; az ellenőrző bizottság amerikai

tagja, miután nem tudta megcáfolni a szovjet megbízott állításait, elárkózott a válaszával.

Japánt az Egyesült Államok — állapította meg a moszkvai rádió — szárazföldi, tengeri és légi támaszpontjává akarja változtatni, éppen úgy, mint Nyugatnémetországot, fenn akarja tartani a hadiipari termelést, de csak addig a pontig, amíg nem jelent veszélyt az amerikai nagyipar számára. A japán nép azonban tiltakozik az imperialista politika és annak szolgálatáért, a kormány ellen.

Nagygyűlést tartanak a kolozsvári hadigondozottak

Megválasztották a hadigondozottak második kerületi vezetőségét

KOLOZSVAR. — A hadigondozottak, a hadirokkantak, a hadiözvegyek és hadjárók egyesülete, az IOVR II. kerülete vezetőségét népes gyűlés keretében és lelkes hangulatban választották meg. A Méhes-utca 53 szám alatti Hadirokkant Otthonban töpördött, gondviselt asszonyok — az első világháború áldozatai — jelentek meg, akik már több mint három évtizede viselik a fekete gyászkendőt, továbbá öszhaju, idős hadirokkantak, a legkülönbözőbb testi fogyatkozással, de volt a megjelentek között sok fiatal, majdnem leányos arcú asszony is, a társadalom minden rétegéből. A közös sors, az azonos helyzet sorakoztatta fel őket.

Gavrilescu ezredes, a varmegei IOVR elnökének megérkezése után Biró Sándor román nyelvén nyitotta meg az értekezletet és üdvözölte a Vöröskereszt ke-

retébe tömörült hadigondozottakat, az IOVR megyei bizottsága nevében.

Mezei Gábor magyar nyelven ismertette az értekezlet célját és az időszeri kérdéseket. Utalt arra, hogy a hadirokkantoknak is be kell kapcsolódnia a Román Népköztársaság haladó szellemű közösségi munkájába. Emlékeztetett arra, hogy Luca László pénzügyminiszter mély szociális érzéstől vezérelve igyekszik anyihitni a háború tragikus áldozatainak helyzetén. A még megoldásra váró kérdéseket is rövidesen rendezni kívánja az ország demokratikus kormánya.

Gavrilescu ezredes arra mutatt rá, hogy Gheorghiu-Dej ipar- és kereskedelemügyi miniszter gazdasági intézkedései szintén a

hadirokkantak helyzetének megjavítását célozzák.

Régényi Emília és Bilfalvi Sándor részletesen feltárták a hadirokkantak és hadigondozottak helyzetét, majd a gyűlés a következő vezetőséget választotta meg:

Kerületi felelősök: Mezei Gábor, Régényi Emília és Mandula Erzsébet. Elnök Bilfalvi Sándor. Alelnök Valkai Albertné. Főtiszt. kár Biró Sándor. Titkár Pásztor Sándorné. Szociális szervező Thel Márton.

A vezetőséget 12 körzetvezetővel egészítették ki.

A kolozsvári hadigondozottak március 21-én, vasárnap délelőtt 10 órákor a Városháza nagytermében nagygyűlést tartanak, melyen fontos kérdéseket vitatnak meg.

Níváltot ad választói igazolványodat?

Monitor Office (Hivatalos Lap) részére minden közleményt felvesszünk, megjelenésükért. Hasonlóan kolozsvári, bel- és külföldi lapokban is megjelentetésükért. Előfizetések

UHU

KOLOZSVAR, Molotov-utca 34.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Állástkeresőknek szavankint 2 lej. Cím a kiadóban és jellegű hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Hirdetési díjak: Szöveg- és képi hirdetés szavankint 6 lej. Közzététel díja szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Nyílttér szavankint 12 lej.

ADAS-VETEL

SÜRGŐSEN eladó modern diófurniros kombinált szobabutor, külön ebédlőkredenc. Horea-út 62. 1215

ELADÓ olcsón szép új diófurniros kombinált szekrény és egy fél háló. Csaba-utca 20. 1207

SÜRGŐSEN eladó egy Singer varrógép, egy dunyha, párna, egy öltöny és más holmi. Kossuth Lajos-utca 20. Klsné. 1194

ELADÓ rókamle, kombinált szekrény, fotelek, festmények. Erzsébet-út 32. ajtó 7. 1459

JÓKARBAN lévő gyermek sportkocsi eladó. Dózsa György-utca 7. 1462

PÉNZI könyveket vásárol UHU, Kolozsvár, Molotov-utca 34. 1455

ELADÓ férfi városi bunda, világos felbítő, rövid szelkábát, konyhamérleg, abroszok, párnák. Horea-út 58. ajtó 3. 1460

200-300 LITERES fa- és vas-hordók, ládák, eladók. Linda, Dosztojevszkij (volt Zápolya)-utca 12. 1456

MAJDNEM új Singer süllyesztős varrógép olcsón eladó. Cím: Osváth Zoltán. Dumbrava Rosie-utca 18. 1452

PERZSASZONYEG 8 és 5 quadratos, husz és tizenötért eladó. Traján-utca 25. 1249

FERFI és női fehérneműk, fűzők, melltartók készítését vállalom a legjobb kivitelben. Schönbergerné, Széchenyi-tér 2. I. emelet, jobbra. 1461

ELADÓ nagy, jókarban levő perzsaszőnyeg, süllyesztős Singer varrógép, antik ezüst tárgyak. Petőfi-utca 56. 1451

HÁROMNEGYEDES nőkerékpár eladó. — Különbejárható butorozott szoba kiadó. Fürdő-utca 32. 1245

SPORT gyermekkocsi eladó. Horea-út 7. Bányalánál. 1243

MODERN diófháló sürgősen eladó. Mócok-útja 45. ajtó 8. 1241

RÁDIO zeneszekrény modern, kitűnő állapotban olcsón eladó. Eötvös-utca 7. balra 3. ajtó. 1234

EGY modern varrúszemes 6 lámpás „Nora” rádió eladó sürgősen. Cím: Brassai-utca 16. ékszerműhely. 8-1, délután 3-6-ig. 1232

HATHONAPOS báznai malacok eladók. Budai Nagy Antal-utca 48. 1230

GÁZKÁLYHA 3 karikás, leres eladó. Sunátoarei (Zugó)-utca 4. 1225

3x3 MÉTERES belföldi, 1 méteres perzsa, komplett kombinált szoba olcsón eladó. Hosszú-utca 37. földszint. Gontz. 1248

ELADÓ cserép, téglák, építési anyag, melegvívi üveges rámpák és virágcserepek. Pap-utca 26. emelet. 1235

RÁDIO 4 lámpás, modern szuper világvevő olcsón eladó. Pata-utca 4. 1240

KERESK család tisztá drótszűrő, vagy foxterier kutya kölyköt. Autógarázs, Egyetem-utca 10. 1239

ELADÓ egy 1400-as fordulatú 25-ös motor. Állatvásár-tér 12-13. 1224

INGATLAN-LAKÁS

SÜRGŐSEN eladnám tíz hóid kolozsvári kezelt gyümölcsösömet, bármily elfogadható árért, részben vagy egészben. Cím a kiadóhivatalban. 1049

MAGYARORSZÁG Dévaványai 22 hold tanyaés birtokom eladom vagy elcserélem. Bátori Ákos, fodrász. Kolozsvár, Malinovszki-tér 1. 1238

Március 16-án, kedden délelőtt 10 és 11 óra között FLVESZETT a „Popular” mozgó előcsarnokától 1 sárga doxli kölyök-kutya. Kérjük a becsületes megtalálót, hogy juttalom ellenében hozza vissza a lentí mozgóba

EGY, vagy két szobás komfortos lakást keresek, esetleg elcserélném. Attila-út közepén levő egy szobakonyhás, kertes lakásomat. Molotov-utca 46. (volt Deák Ferenc-utca). Szabó úzlet. 1227

SÜRGŐSEN eladó kis családi ház nagyon olcsón. Szántó-utca 12. 1062

KETTŐSZOBÁS komfortos házat megvásárolnék, vagy öröklakást. UHU, Molotov-utca 34. 1458

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keresek. Cím: „Biztos fizető” jellegre a kiadóhivatalba. 1454

DOZSA GYÖRGY-utcaban üres üzlethelyiséget keresek. Cím a kiadóban. 1236

TISZTIVISELŐ-telepen elcserélném szép kertés házamat, nagy telekkel, kisebb házzal, semmi telek nem szükséges. Deák Ferenc-utca 43. cipészet. 1226

EGY bányati diák különbejárható szobát keres. „Majd megegyezünk” jellegre kérem a címetek a kiadóba leadni. 1233

HOREA-UTON egy szoba-konyha, speciál, fürdőszoba helyiséggel, butorral együtt, elköltözés miatt átadó, költségmegtérítés ellenében. Cím a kiadóban. 1237

ELADÓ sürgősen egy nagy telek új épülettel 150.000 lejért. Ertekezni lehet Tancz Jenő építési vállalatnál, Lázár-utca 15 szám. H

2-3 szoba konyha komfortos házat vagy öröklakást vesszünk. Eladó házak, világi üzletek. Jelentse, ha venni, eladni akar

UHU iroda

Kolozsvár, Molotov-u 34. II. e.

ALLAST KERES

A HÁZTARTÁS minden ágában jártas, középkorú magányos úrnő, idősebb magányos férfinéz, vagy nőhöz, házvezetőnőnek ajánlanáék. Cím a kiadóhivatalban. 1188

KERESKEDELMI érettséggel, 14 évi adminisztrációs, könyvelői és általános kereskedelmi gyakorlattal rendelkező önálló tisztviselő állást keres. „Önálló munkaező” jellegre. 1243

ALLAST KAPHAT

MÜVELT fiatal társalkadónét keresünk lábadozó fiatalember mellé. Bemutatókást Landwehr, Apáczai Cserei-utca 27. I. em. Szombaton és vasárnap délután 4 és 6 óra között kérjük. 1453

FŐZNI tudó mindenest felveszek. Szentgyörgy-utca 6. III. em. 1244

KÜLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI ruha, fátó és koszu eladása és kölcsönzés nagy választékban az ORCHIDEA-nál, Dózsa György-utca 22. 574

GYERMEKHOLMIK és egyéb fajtá kötést vállalom. Mészárosné, Kossuth Lajos-utca 4. emelet. 1463

A Kolozsvári Demokrata Zsidó Népközség Kultur-előadás sorozatában március 19-én, péntek este 8 órakor a Népközség színházában December 30-utca (volt Unió-utca) 18 szám alatt

Molter Károly

egyetemes tanár

1. előadást „1848 zsidói” címmel

Beleépés díjtalan

FIGYELEMI!

Részleltizetésre több lakrészes villa, erős belvárosban sürgősen eladó. havi 4000 lejfel fizethető. Erdeklődni a

„PROMPTUSZ”

Irodában

Dózsa György-utca 29. I. em.

Telefon 11-51.

Kolozsvári gyógyszertár

keres közreműködő gyógyszerész társat

„Élőnyös” jelige alatt